IVN Parkstad Nieuwsbrief

Herfstexcursie Berenbos

Zondag 1 oktober: Herfstexcursie Berenbos
Het Berenbos is een van de oudste boslocaties van Kerkrade. Het bos is helaas regelmatig herplant, maar al bij de stichting van Abdij Rolduc in 1104 lag hier bos. In dit bos en op de aangrenzende steenberg gaan we op zoek naar allerlei verschijnselen van de herfst. Zoals eikels, paddenstoelen en verkleurende herfstbladeren. We bezoeken ook op bezoek te gaan bij de schaapsherder die met zijn kudde hier zorgt voor het natuurbeheer.

Leiding: Martin Zilverstand **(aanmelden via ivn.kerkrade@gmail.com**).
Vertrek: 10.00 uur vanaf het Vincent van Goghplein te Haanrade.

Het Aambos voor minder mobiele mensen.

Het Aambos voor minder mobiele mensen.
Het Aambos is een prachtig stukje stadsnatuur in het centrum van Heerlen. Ank Gerrits heeft een mooie rondwandeling gemaakt van ca 3,5 km die toegankelijk is voor rolstoel- en scootmobielgebruikers. Bij een handbewogen rolstoel kan begeleiding nodig zijn, daar er in de wandeling een paar hellinkjes zitten. Samen met Ank en de landschapsgidsen van het IVN gaat u de natuur en de cultuurgeschiedenis van het het Aambos ontdekken.
Als u begeleiding nodig heeft, omdat u bv een handbewogen rolstoel heeft en weinig armkracht of u heeft een visuele beperking, dient u hier zelf voor te zorgen. Er kunnen max. 15 personen mee.

Wat: excursie
Waar: Broederschool, Kerkraderweg 7 Heerlen
Wie: IVN Heerlen
Wanneer: zondag 1 oktober 13:00 uur
Extra info: heeft u ondersteuning nodig, zorg hier dan zelf voor
Contactpersoon: aanmelden via ivnheerlen@gmail.com

Excursie houtskool stoken

Maandag 2 oktober: Excursie Houtskool stoken in de Kermeter
Tot 70 jaar geleden werden in de Kermeter veel houtskoolmeilers gebrand. Hiervoor was voldoende beukenhout aanwezig. Beukenhout is namelijk zeer geschikt om te verkolen. Op de Kermeter zijn meer dan 1000 plekken te vinden waar meilers hebben gebrand. Ze liggen vaak langs bospaden, waaronder de Kohlweg, die leidde naar de omgeving van Schleiden en Gemünd, waar de ijzerindustrie zich had gevestigd. Overblijfselen van meilerplekken zijn te herkennen als bijna ronde terrassen op de helling, waar de grond zwartgeblakerd is door de houtskool. Tijdens de wandeling door de prachtige Kermeter gaan we op zoek naar deze meilerplekken en de natuur in de beukenbossen. Misschien ontdekken we daar ook mooie paddenstoelen. De wandeling is ongeveer 10 km lang. Na de wandeling bezoeken we een brandende houtskooloven die wordt gebrand door de laatste houtskoolbrander in de Eifel, Gerd Linden.

Leiding: Olaf Op den Kamp (**aanmelden via ivn.kerkrade@gmail.com**).
Start: om 10.00 uur op de parkeerplaats Wilder Kermeter. Einde rond 15.00 uur, dan rijden we naar Düttling om de houtskoolmeiler van Gerd Linden te bekijken

Wandeling langs Geleenbeek

Zondag 8 Oktober: Wandeling langs de Geleenbeek van Abshoven naar Ophoven.
De route voert ons vanaf brasserie Abshoven langs de oevers van de meanderende Geleenbeek. Wij brengen een bezoek aan de Pater Karel Kapel met bijbehorende stiltetuin. Zorgboerderij Ophovenerhof biedt ons de mogelijkheid om te kunnen genieten van een kopje koffie en een stukje vlaai op de binnenhof. De moestuin en de achtergelegen boomgaard met boerderijdieren zijn vrij toegankelijk. Alvorens wij de terugweg aanvaarden bezoeken we het stadspark van Ophoven/Sittard. Een speciale aandacht verdient het aangebrachte systeem van vistrappen nabij de Ophovenermolen. De wandeling is circa 8 km lang.

Leiding: Theo Wegh en Herman Langen (**aanmelden via ivn.kerkrade@gmail.com**).
Vertrek: 9.00 uur parkeerplaats Discovery Museum aan de Hambosweg.

Bevers en houtzagerijen in het Hürtgenwald

Zondag 8 oktober: Bevers en houtzagerijen in het Hürtgenwald.
Sinds 1983 is de Bever terug in de Eifelbossen. De eerste Bevers werden uitgezet in de zijdalen van de Wehebachtalsperre. De Bever heeft dit gebied nooit verlaten en zich inmiddels verspreid over grote delen van de Eifel. Tijdens deze tour verkennen we het leefgebied van de Bever en zien we de impact die deze wateringenieur heeft op zijn omgeving. Met de bouw van de dammen ontstaan in de smalle Eifeldalen stilstaande wateren, die amfibieën graag als voortplantingswater en leefgebied gebruiken. Ook jonge vissen groeien op in de bevermeren. Hierdoor kunnen zeldzame vogelsoorten als IJsvogels en Zwarte ooievaars weer voldoende voedsel vinden. Ook voor de plantenwereld worden nieuwe leefgebieden gecreëerd. De
wandeling is ongeveer 10 km lang en eindigt bij het Museumssägewerk (ongeveer 300 m van onze auto's). Hier heeft u de mogelijkheid om deze historische zagerij in Zweifall te bezoeken.

Leiding: Olaf Op den Kamp (**aanmelden via ivn.kerkrade@gmail.com**).
Start: om 9.30 uur op de parkeerplaats Kirchhardt aan de L24 tussen Zweifall en Raffelsbrand. Einde rond 14.00 uur aan Museumssägewerk (300 m voor de parkeerplaats).

Kabouterpad en bodemlevendag Wormdalkids

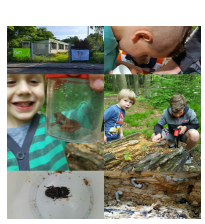

Zondag 8 oktober Kabouterpad en bodemlevendag Wormdalkids
Wij gaan weer op pad met de kabouters en helpen hen bij het uitvoeren van kleine opdrachten en het beantwoorden van vragen. Kom jij ze helpen?
Ook gaan we samen op zoek naar bodemdiertjes.

Meer info: Hou onze facebookpagina in de gaten voor meer info. Dit zal ca 2 weken vooraf bekend zijn.

Lezing ENCI groeve

Dinsdag 10 oktober: Lezing ENCI-groeve, heden en verleden door Mai Arets & Corrie Meijer.
In de twintiger jaren van de vorige eeuw is begonnen met het afgraven van de kalksteen in de Sint-Pietersberg in Maastricht. Er was mergel nodig voor de cementindustrie. Maar al lang daarvoor werden er mergelblokken uit de berg gehaald voor de bouw van o.a. kerken. Op het plateau vond tuinbouw plaats. Na bijna honderd jaar afgraven is de ENCI een paar jaar geleden gestopt met de mergelwinning. De groeve is nu, net als de berg, een natuurgebied waar de natuur zich mag ontwikkelen. De lezing neemt u mee in het verleden en heden van de groeve. Wat leefde er vroeger op deze plek toen het hier nog zee was? Welke overblijfselen uit die tijd kunnen we nu nog vinden. En wat leeft er nu in de groeve.

Aanvang: 20.00 uur in het Sjevemethoes, Sint Pieterstraat 3, 6463 CS Kerkrade.

Excursie ENCI groeve

Zaterdag 14 oktober: Excursie in de ENCI-groeve.
Onder leiding van gidsen maken we een wandeling door het afgesloten deel van de groeve. Onderweg laten we u een aantal zaken zien waarover in de lezing verteld is.

Bijdrage circa € 7,00 p.p. *opgave verplicht*, leden eerst.
Leiding: Mai Arets & Corrie Meijer (**aanmelden via ivn.kerkrade@gmail.com**).
Vertrek: 9.00 uur parkeerplaats Discovery Museum aan de Hambosweg.

Duurzaamheidsfestival Voerendaal

Duurzaamheidsfestival Voerendaal
Op zaterdag 14 oktober organiseert de gemeente Voerendaal i.s.m. EuregioBizz de derde editie van het Duurzaamheidsfestival Voerendaal.
Ook IVN Voerendaal doet mee.
Wij willen de nadruk leggen op het project Natuurkracht, dat met alle mogelijke middelen het Geul- en Gulpdal weerbaarder wil maken tegen overstromingen. Kijk maar eens op: www.natuurkracht.org.
Daarvoor hebben wij een zgn. watertafel gehuurd van de Stichting De Rollen. Deze tafel is bedoeld om te demonstreren hoe water zich gedraagt onder verschillende omstandigheden. Wij gaan dit dus laten zien samen met uiteraard de nodige schriftelijke informatie over Natuurkracht. Voor jong en oud illustratief.
Tijdstip 11:00 tot 17:00 uur
Plaats: Lubosch Land, Ransdalerstraat 28, 6312 AH Ransdaal
Meer info: www.duurzaamheidsfestivalvoerendaal.nl
Contact Vera van Piggelen 06 33006466

Landelijke trekvogeltelling Voerendaal

IVN Voerendaal doet weer mee met de landelijke trekvogeltelling op zaterdag 30 september
en op zondag 15 oktober “onze” eigen vogeltelling.

We beginnen beide keren om 07:00 uur tot 12:00 uur.

Kom naar het IVN lokaal Ransdalerstraat 64, 6312 AJ Ransdaal
of op de bekende plek in het Ransdalerveld (Scheumerveldweg).
Contactpersoon Bert Leevels 045-5752125 of 06 82770795

Denk aan verrekijker, eventueel een stoeltje en warme kleding.

Workshop braakbalpluizen voor kinderen

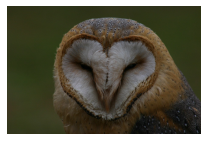

Woensdag 18 oktober: Ontdek wat uilen eten.
Workshop Braakballen pluizen Uilen, maar ook diverse andere vogelsoorten, spugen regelmatig braakballen uit. Een uil slikt zijn prooi met huid en haar naar binnen. Haren en botjes verteren niet in zijn maag en worden uitgespuugd in de vorm van een braakbal. Vanmiddag mag je zelf zo’n braakbal uit elkaar pluizen en ontdekken wat de uil gegeten heeft. Zitten er muizenschedeltjes of tandjes in? Dan kun je misschien wel ontdekken welke soort muis er opgegeten is. Maar er kunnen ook andere restjes in zitten zoals een vogelpootje. Voor je aan de slag gaat met de braakbal, vertellen we je eerst welke uilen er zijn. Ook hoor je welke andere vogels ook braakballen maken en wat daarin zit. Na afloop mag je de schedeltjes en botjes meenemen. Er is ruimte voor **maximaal 15 kinderen**.

Leiding: Mai Arets & Corrie Meijer (**aanmelden via ivn.kerkrade@gmail.com**).
Aanvang: 14.00 uur in het Sjevemethoes, Sint Pieterstraat 3, 6463 CS Kerkrade.

Wandeling langs de Worm

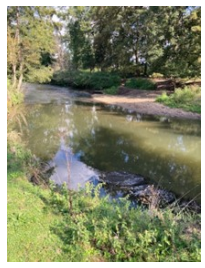

Zondag 22 oktober: Wandeling langs de Worm vanaf Haanrade die daar als grensrivier meandert. Aan beide kanten van de Worm gaan we deze keer wandelen.
Lengte van de wandeling ca. 6 km.

Begeleiders: John van Steenis en Mariet Kölgen.
Start om 10.00 uur bij de kerk van Haanrade.
Carpoolen om 9.30 uur op de parkeerplaats achter het gemeentehuis van Landgraaf.
Info: 06 5320 4877

Presentatie Een levende bodem IVN Voerendaal

Een levende bodem – Peter Geurts 25 okt 2023 Voerendaal
“Pas op, je staat ergens op”! Doe even voorzichtig! Onder onze voeten wemelt het van het leven. In een handje grond (1 gram) zitten 5 miljard bacteriën en miljoenen schimmels.
Het goede bodemleven heeft net als wij **voedsel**, **lucht** (zuurstof) en **water** nodig.
Een gezonde bodem levert voldoende lucht en water dat door de gaatjes ofwel poriën van de bodem stroomt.
Het bodemleven moet ook eten. Dat voedsel leveren de planten die uit hun wortels stoffen afscheiden (**exudaten**), plantenresten en mest en compost dat de boer op het land brengt. Dat voedsel moet verteerd worden en daarom noemen we de bodem ook wel de **spijsvertering van de plant**.
Er zijn bodemdiertjes die de plantenresten in stukjes knippen en er op kauwen en er is bodemleven dat deze kleine stukjes verder verteren.
Bacteriën nemen de makkelijk te verteren plantenresten voor hun rekening, maar de **schimmels** doen het zware werk.
Schimmels maken ook **kitstoffen** (glomaline) die helpen het buizenstelsel, de poriën dus, in de bodem te verstevigen, wat weer goed is voor een gezonde bodem.
Ook zijn er schimmels die samenwerken (**symbiose**) met de wortels van planten en helpen bij het zoeken en opnemen van voedingstoffen.
Helaas is de moderne landbouwpraktijk heel ongunstig voor het bodemleven.
De basis voor een gezonde bodem is het creëren van een gezonde leefcondities voor een **biodivers bodemleven** en is een gezonde bodem beter in staat voedingsstoffen vrij te maken.
Zo wordt een gezondere leef- en productie-omgeving voor **boer, burger en de natuur** gerealiseerd met gezondere gewassen voor gezond voedsel/voeder voor mens en dier
Laten we streven naar een landbouw die voedsel levert in samenwerking met de natuur.

Waneer: Woensdag 25 oktober 19:30 uur
Waar: gemeenschapshuis ’t Wouves, Dorpsplein 14, 6311 AN te Ransdaal.
Tijd: Zaal open 19:00 uur
Extra info: Aanmelden niet nodig, entree vrij

Nacht van de Nacht rondom Abdij

Rolduc

Zaterdag 28 oktober: Nacht van nacht rondom Abdij Rolduc
Laat het donker donker en ontdek hoe mooi de nacht is tijdens de Nacht van de Nacht. Tijdens de Nacht van de Nacht worden er door het hele land de lichten van gebouwen en reclameverlichtingen van honderden bedrijven en door de gemeenten gedoofd. Helaas worden in particuliere tuinen en bij woonhuizen steeds meer verlichting aangebracht en hoewel het door de LED-verlichting niet duur is, is het zeer slecht voor het milieu. Denk dus na voordat u onnodige verlichting in uw tuin laat branden. Ons land behoort tot de meest verlichte landen ter wereld en het doel van de Nacht van de Nacht is om Nederland donkerder en duurzamer te maken. Al die overbodige verlichting veroorzaakt lichthinder en energieverspilling. Ook raakt het ritme van mensen en de dieren verstoord. Mens en dier hebben het natuurlijke ritme van de nacht nodig om uit te rusten, voor hun gezondheid en voor een sterke weerstand. Jaarlijks worden miljoenen trekvogels verstoord of ze sterven door lichthinder.
Wij lopen dit keer door de omgeving van Rolduc.

Leiding: Corrie Meijer, Mai Arets en Theo Wegh (**aanmelden via ivn.kerkrade@gmail.com**).
Aanvang: 18.30 uur parkeerplaats Rolduc

Nachtelijke speurtocht Nacht van de Nacht met IVN Wormdalkids

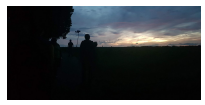

Zaterdag 28 oktober Nachtelijke speurtocht voor kinderen
Wil je eens beleven wat er allemaal te zien en te horen is als wij slapen en de nachtdieren ontwaken? Wordt het wel zo donker als we denken? Hebben we een zaklamp nodig? Samen met IVN Wormdalkids gaan we dat allemaal ontdekken tijdens deze nachtwandeling.

Meer info: Hou onze facebookpagina in de gaten voor meer info. Dit zal ca 2 weken vooraf bekend zijn.

Nacht van de Nacht, wandeling in het donker

Nacht van de nacht

Vandaag is het weer tijd voor de “Nacht van de nacht”, laat het donker het donker. Vanavond gaan we op stap vanaf ons IVN home, onderweg zullen we ervaren hoe donker het wordt. Wordt het eigenlijk nog wel echt donker in onze omgeving? We zullen het ervaren! Ook zullen we vertellen wat voor invloed dit heeft op de natuur en wat we er eventueel aan kunnen veranderen.

Wat: excursie
Waar: IVN home, Gallusstraat 1 Heerlen
Wie: IVN Heerlen
Wanneer: zaterdag 28 oktober 19:00 uur
Contactpersoon: aanmleden via ivnheerlen@gmail.com

Lezing, bijzondere plekken langs de Worm

Dinsdag 7 november: Lezing “Bijzondere plekken langs de Worm tussen Herzogenrath en Geilenkirchen” door Herman Langen.
Langs het grensriviertje de Worm is vanalles te ontdekken. Aan de orde komen natuur, cultuur, geologie en geschiedenis. We maken kennis met de historische driehoek met Burg Rode, Abdij Rolduc en Baalsbruggen met de watermolen en vistrap. Maar ook Friedhof Lange Hecke alwaar 39 Russische dwangarbeiders uit de Tweede Wereldoorlog begraven liggen komt aan bod. Een bijzonder gebied vormen de Nivelsteiner Sandwerke waar in het verleden Romeinse askisten van Nivelsteiner Sandstein zijn gevonden. Niet ver daarvandaan staan de restanten van de Henkelwerke in het Naturparkje bij Worm Wildnis. De strategische functie van het Wormdal blijkt uit de bunkers uit WOII en het monument voor Anna Nohlen, een dappere vroedvrouw uit Finkenrath. Daarna volgt het fraaie dorp Rimburg met zijn kasteel. Inmiddels is de Worm weer terug in Duitsland en wordt aandacht geschonken aan het Naherhohlungsgebiet Ubach Palenberg, kasteel Zweibrüggen en het Willy Dohmenpark. Natuurlijk vormt de flora en fauna langs de Worm een belangrijk onderdeel van de lezing.

Aanvang: 20.00 uur in het Sjevemethoes, Sint Pieterstraat 3, 6463 CS Kerkrade.

Natuurwerkdag Voerendaal

Natuurwerkdag zaterdag 4 november
Zoals elk jaar gaan we weer aan het werk samen met scouting Voerendaal en Staatsbosbeheer.
We gaan snoeien, uitdunnen, rillen maken, misschien zelfs een broedstoof op de Kunderberg te Voerendaal. Voor materialen en een versnapering wordt gezorgd. Zorg wel voor gepaste kleding en eventueel werkhandschoenen. Individuele deelnemers zijn zeer welkom, kinderen echter alleen onder begeleiding van (groot)ouder.

De werkzaamheden zijn van 10:00 uur tot 13:00 uur.
Contact Lucien Smets 06 14186519 lsmets@ziggo.nl

Herfstwandeling 12 november 2023 in het Heuvellandlandschap met IVN Voerendaal

Herfstwandeling 12 november 2023 in het Heuvellandlandschap met IVN Voerendaal
De aangepaste Korte Tour 174 van Harry Boelen, Natuurgids 2017-8.

Deze afwisselende herfstwandeling (circa 10 km) voert ons vanuit Mechelen langs en door oude bossen, zoals het Dunnenbosch, het Schweibergerbosch en het Wagelerbosch. Bij zeer nat weer vermijden we de natte en zompige wei bij Landsrade en nemen een kleine om-weg richting Crapoel. De wandeling is dan circa 12 km.
Na de start volgt een pittige stijging waarbij we ons warm lopen. Daarna kunnen we genieten van een verrassend panorama van het Heuvelland met zicht op de Eyserheide (of Eyser Bosschen).

We lopen en struinen langs en door het bos en over weidepaden. We doorkruisen karakteristieke buurtschappen zoals Overgeul, Landsrade, Bissen en Dal. Ook komen we op het terrein van de Golf en Countryclub Wittem, die wandelaars welkom heet.
We laten ons verrassen door de natuur in herfsttooi. Tevens staan we stil bij de cultuurhistorie en historie die hier een eigen verhaal heeft.

Advies: Waterdichte en hoge schoenen zijn aanbevolen want de paden kunnen drassig zijn. On-derweg is een pauzeplaats met zitbanken voor een (zelf meegenomen) boterham en drinken.
Na afloop kan desgewenst voor eigen rekening een consumptie gebruikt worden in De Geulhof. Honden zijn mits aangelijnd toegestaan.
Carpoolen: 9.30 uur vanaf P-plaats gemeentehuis Voerendaal, Raadhuisplein 1, 6367 ED Voerendaal.
Vertrek: 10.00 uur vanaf de P-plaats van De Geulhof, Eperweg 9, 6281 NA Mechelen.
Eventuele vragen: Margriet Bijvoet tel 06-16 543 897 of Diny van Faassen tel 06- 51 717 810.

Wandeling Oud Valkenburg

Zondag 19 november: Wandeling Oud Valkenburg vanaf Brasserie het Valkennest, Oud Valkenburg 18, 6305 AB Schin op Geul.
Lengte van de wandeling ca. 7 km.

Begeleiders: Jos Aerts en Hennie Esser
Start om 10.00 uur
Carpoolen om 9.30 uur op de parkeerplaats achter het gemeentehuis van Landgraaf.
Info: 06 1592 4659

Vogelexcursie vijvergebied Midden-Limburg (B)

Zaterdag 25 november: Vogelexcursie vijvergebied Midden-Limburg (B).
Het vijvergebied Midden-Limburg of 'Land van de 1000 vijvers' is een uitgestrekt gebied met visvijvers. De vijvers ontstonden al lang geleden en zijn aangelegd in opdracht van de Abdij van Herkenrode. Hier werden eeuwenlang vissen gekweekt voor de consumptie. In het katholieke Limburg waren er veel door de kerk voorgeschreven vleesloze dagen. Er mocht dan wel vis gegeten worden. En vis werd toen ruim gezien, alles wat in het water rondzwom gold als vis, dus ook kreeften en Bevers werden gevangen. Ongeveer een eeuw geleden begon hier de commerciële kweek van vissen, onder meer om deze uit te zetten in allerlei wateren, en werden er veel nieuwe vijvers gegraven. De viskweek heeft zich tot op de dag van vandaag kunnen handhaven in dit gebied, al worden de vissen tegenwoordig gekweekt vijvers ten behoeve van de uitzet van vissen in de hengelsportwateren in binnen- en buitenland. Een deel van de vijvers is echter niet meer in gebruik en wordt gaandeweg weer ingenomen door de natuur. Deze ondiepe vijvers groeien dan langzaam dicht met riet waardoor ze een eldorado worden voor vogels van rietvelden en moerassen. Om de geschiedenis van het gebied beter te begrijpen bekijken we 's morgens het afvissen van een van de vijvers. 's Middags maken we een circa 7 km lange wandeling langs de vele vijvers, beklimmen de uitkijktoren en zoeken van achter de kijkschermen naar vogels zoals Grote zilverreiger, Fuut, Aalscholver en Dodaars. Wie weet zien we ook bijzonderheden als een Roerdomp of een Waterral. Denk aan uw verrekijker en proviand voor onderweg.

Leiding: Olaf Op den Kamp (**aanmelden via ivn.kerkrade@gmail.com**).
Vertrek: 8.30 uur carpoolen (€ 5 pp) vanaf parkeerterrein Continium aan de Hambosweg of om 10.00 uur vertrek excursie vanaf Boomsteeg 46, 3520 Zonhoven (België).

Lezing over kraanvogels in Heerlen

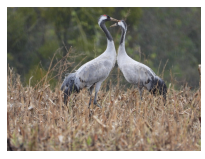

Kraanvogels

Vanavond gaan we kennismaken met deze bijzondere vogel. De laatste jaren broeden er steeds meer kraanvogelparen in Nederland. En in het na-en voorjaar kunnen we vaak genieten van de overtrekkende groepen met hun karakteristieke geluid. Kortom laat je meenemen in het leven van deze vogel van "Het geluk".

Wat: lezing
Waar: IVN home, Gallusstraat 1 Heerlen
Wie: IVN Heerlen
Wanneer: 1 december 19:30 uur
Contactpersoon: aanmelden via ivnheerlen@gmail.com

Wandeling rondom Monschau

Zaterdag 2 december: Wandeling rondom Monschau met bezoek aan de Kerstmarkt Monschau.
In de omgeving van Monschau maken we een wandeling door de winterse bossen. Hier moet af en toe behoorlijk geklauterd worden, dus wandelstokken en stevige schoenen zijn noodzakelijk. Na afloop van de wandeling bezoeken we de gezellige kerstmarkt in Hartje Monschau.

Leiding: Olaf Op den Kamp **(aanmelden via ivn.kerkrade@gmail.com**).
Vertrek: 9.00 uur parkeerplaats Discovery Museum aan de Hambosweg.

Natuurknutselen met de Wormdalkids

Zondag 10 december natuurknutselen
We gaan gezamelijk op pad om mooie dingen in de natuur te zoeken waarmee we wat moois kunnen knutselen. Kom je gezellig meeknutselen?

Meer info: Hou onze facebookpagina in de gaten voor meer info. Dit zal ca 2 weken vooraf bekend zijn.

Lezing, Natuur in de achtertuin

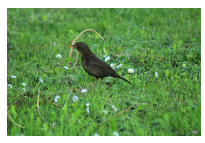

Dinsdag 12 december: Lezing over Natuur in de achtertuin door Mai Arets en Corrie Meijer.
Door coronamaatregelen tot thuiswerken gedwongen hadden wij tijd om het leven in onze achtertuin uitgebreid te volgen. Door een keur aan planten die bloeien van de eerste krokussen tot de laatste aster en hemelsleutel, een aantal grotere struiken, een amandelboom en twee vijvers is er een rijke variatie aan leven te ontdekken. Dat leverde verrassingen op zoals zeldzame bijtjes, uitsluipende libellen en fraaie vlinders. Maar ook diverse vogels die kwamen eten en badderen. In deze lezing nemen u mee in de ontdekkingen die wij gedurende een drietal jaren in de vier seizoenen gedaan hebben.

Aanvang: 20.00 uur in het Sjevemethoes, Sint Pieterstraat 3, 6463 CS Kerkrade.

Van Plateau naar Plateau

Zondag 17 december: Wandeling van plateau naar plateau vanaf NS station, Kerkrade

Begeleider: Fon Wachelder.
Start om 10.00 uur.
Info 06 49067997
Carpoolen om 9.30 uur op de parkeerplaats achter het gemeentehuis van Landgraaf.

Kerstwandeling Heerlen

Kerstwandeling

De traditionele en gezellige wandeling op 2e kerstdag. In de omgeving van ons home lopen we door de toch wel mooie natuur, eigenlijk midden in de stedelijke omgeving. Na afloop trakteren we op een lekkere kop erwtensoep en blijven we nog even napraten over het afgelopen jaar. Ook niet wandelaars zijn welkom vanaf 15.00 uur.

Wat: wandeling
Waar: IVN home, Gallusstraat 1 Heerlen
Wanneer: dinsdag 26 december (2e kerstdag) 13:00 uur
Contactpersoon: aanmelden via ivnheerlen@gmail.com

Workshop vogelsnacks maken

Woensdag 27 december: Wat eten de tuinvogels 's winters? Workshop Vogelsnacks maken.
Een groot deel van het jaar eten de vogels in onze tuinen insecten. Maar wat eten ze als er in de winter geen insecten meer zijn? Vanmiddag vertellen we daar alles over. Welke vogels komen er in de tuin en wat eten ze? Eten ze op de grond of liever op een voertafel? Maar ook: wat kun je beter niet voeren ? Niet alles is gezond voor vogels. Daarna gaan we aan de slag om zelf lekkere dingen te maken om de vogels te helpen als er weinig eten te vinden is. Zo kun je een pindaslinger rijgen of zelf wat lekkere vetbollen voor ze maken. Hoe je dit doet, leggen we je uit. Na deze nuttige maar ook leuke middag kun je de vogels in de tuin van dichtbij bekijken als ze genieten van het voer.

Leiding: Mai Arets & Corrie Meijer (aanmelden via ivn.kerkrade@gmail.com).
Aanvang: 14.00 uur in het Sjevemethoes, Sint Pieterstraat 3, 6463 CS Kerkrade.

Facebook IVN Parkstad

Contact
ivnparkstad@gmail.com

Deze e-mail is verstuurd aan m.kolgen@kpnmail.nl. • Als u geen nieuwsbrief meer wilt ontvangen, kunt u zich hier afmelden. • U kunt ook uw gegevens inzien en wijzigen.
• Voor een goede ontvangst voegt u ivnparkstad@gmail.com toe aan uw adresboek.

Laposta